

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การรับรู้ความไม่แน่นอนในการเจ็บป่วยและพฤติกรรมเผชิญ
ความเครียดของญาติผู้ป่วยโรคจิตเภท

ชื่อผู้เขียน : นางสาวประหยัด ประภาพรหม

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต : สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

รองศาสตราจารย์อเนก	ชำนาญ	ประธานกรรมการ
อาจารย์ ดร.เกษม นครเขตต์		กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรณพ	คุณพันธ์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์โสภณ	อรุณรัตน์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การรับรู้ความไม่แน่นอนในการเจ็บป่วย และ พฤติกรรมเผชิญความเครียดของญาติผู้ป่วยโรคจิตเภท ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความไม่แน่นอน ในการเจ็บป่วย และการรับรู้ความไม่แน่นอนในการเจ็บป่วยรายด้าน กับพฤติกรรมเผชิญความเครียด และ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับการรับรู้ความไม่แน่นอนในการเจ็บป่วย และ พฤติกรรมเผชิญความเครียด กลุ่มตัวอย่างเป็นญาติผู้ป่วยโรคจิตเภท จำนวน 370 คน คัดเลือกโดยใช้ การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม สำเร็จรูป SPSS/PC+ โดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สห สัมพันธ์ของเพียร์สัน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการศึกษาพบว่า

1. ญาติผู้ป่วยโรคจิตเภท มีการรับรู้ความไม่แน่นอนในการเจ็บป่วยอยู่ในระดับปานกลางและ เลือกใช้พฤติกรรมเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหา และแบบมุ่งลดอารมณ์ปานกลาง

2. การรับรู้ความไม่แน่นอนในการเจ็บป่วย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหา และแบบมุ่งลดอารมณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3. การรับรู้ความไม่แน่นอนในการเจ็บป่วยด้านความคลุมเครือเกี่ยวกับการเจ็บป่วย ด้านการขาดข้อมูลเกี่ยวกับการวินิจฉัยและความรุนแรงของโรค และด้านการไม่สามารถทำนายการดำเนินและพยากรณ์โรค มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหา และแบบมุ่งลดอารมณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนด้านการขาดความชัดเจนในความหมาย และความเข้าใจเนื้อหาเกี่ยวกับความเจ็บป่วย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหา และแบบมุ่งลดอารมณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ปัจจัยบางประการสามารถพยากรณ์การรับรู้ความไม่แน่นอนในการเจ็บป่วย และพฤติกรรมเผชิญความเครียดได้ โดยพบว่า

- ประเภทของผู้ป่วยที่มารับบริการ ระดับการศึกษา สามารถร่วมพยากรณ์การรับรู้ความไม่แน่นอนในการเจ็บป่วย ได้ร้อยละ 33.69 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

- ประเภทของผู้ป่วยที่มารับบริการ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการเจ็บป่วย และค่าใช้จ่ายในการรักษา สามารถร่วมพยากรณ์พฤติกรรมเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหาได้ร้อยละ 12.75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

- ระดับการศึกษา ค่าใช้จ่ายในการรักษา และสถานภาพสมรส สามารถร่วมพยากรณ์พฤติกรรมเผชิญความเครียดแบบมุ่งลดอารมณ์ ได้ร้อยละ 7.62 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

Thesis Title : Perception of Uncertainty in Illness and Coping Behaviors of
Schizophrenia Patients' Relatives

Author : Miss. Prayadh Prapaprom

M.Ed. : Health Promotion

Examining Committee :

Assoc. Prof. Anek Changnoi	Chairman
Lecturer Dr. Kasem Nakornkhet	Member
Assist. Prof. Aunnop Koonphandh	Member
Assist. Prof. Sapon Arunrutana	Member

Abstract

The purpose of this study was to investigate the level of perception of uncertainty in illness and coping behaviors, the relationship between total perception of uncertainty in illness and certain types of perception of uncertainty in illness and coping behaviors, the relationship between selected factors and perception of uncertainty in illness and coping behaviors. 370 schizophrenia patients' relatives were selected by simple random sampling technique. The instrument used for collecting data was a structure interview. Data analysis was conducted through SPSS/PC⁺ for frequency, percentile, arithmetic mean, standard deviation, Pearson Product Moment Correlation, and Stepwise Multiple Regression. The results of the analysis indicated that :

1. The perception of uncertainty in illness of schizophrenia patients' relatives was at moderate level and the use of problem focused coping and emotional focused coping was at moderate level.

2. There were positively statistical significant between the perception of uncertainty in illness in both problem focused coping and emotional focused coping at the level of .001.

3. There were positively statistical significant between ambiguity, lack of information, unpredictability in both problem focused coping and emotional focused coping at the level of .001. There were also found positively statistical significant relationship between lack of clarity in both problem focused coping and emotional focused coping at the level of .01

4. The selected factors that would predict perception of uncertainty in illness and coping behaviors were :

- Types of patients and level of education would predict the perception of uncertainty in illness at the percentage accounting for the prediction of 33.69 at the level of .001

- Types of patients, level of education, duration of illness and hospital expense would predict problem focused coping at the percentage accounting for the prediction of 12.75 at the level of .001

- Level of education, hospital expense and marital status would predict emotional focused coping at the percentage accounting for the prediction of 7.62 at the level of .001